

JÓ KEZDEMÉNYEZÉSNEK TARTJÁK AZ ÉRINTETTEK A SZÓRVÁNYBAN ŐSZTŐL INDULÓ AFTER SCHOOL-PROGRAMOT

Délutáni oktatással vonzóbb a magyar iskola

FOTÓ: MÁTHÉ LORÁND/BESZTERCE-NASZÓD MEGYEI RMDSZ

Több szórványtelepülésen indul be a jövő tanévtől a régóta várt délutáni oktatási program. A magyar kormány által támogatott projekt célja, hogy vonzóbbá tegye az egyre zsugorodó magyar nyelvű oktatást. A szórványban élők örülnek a kezdeményezésnek.

PAP MELINDA

Az ősszel kezdődő tanévtől valósul meg az évek óta tervezett délutáni oktatási program a szórványban: nyolc erdélyi szórvány megyében és Bukarestben biztosítanak ingyenes délutáni felügyeletet az elemisták számára. A jó hírt Kelemen Hunor RMDSZ-elnök jelentette be hetekkel ezelőtt a szövetség Hunyad megyei szervezetének küldöttgyűlésén. A találkozón egyházi vezetőkkel, pedagógusokkal és civilszervezetek képviselőivel tárgyalt a szórványbeli gondokról.

Az RMDSZ-politikus nem rejtette véka alá a célt: a rég várt intézkedéstől a magyar nyelvű oktatás erősítését reméli. Sőt, abban bíznak, hogy általa azon szülők számára is vonzóvá válik a magyar oktatás, akik vegyes házasságban élnek. Esetükben ugyanis jóval nehezebb segíteni a felkészülésben, ha a gyerek magyar iskolába jár, hiszen többnyire csak az egyik szülő beszéli a magyar nyelvet. Főleg az ő vállukról vennének le terhet az iskola utáni foglalkozás bevezetésével, de a program az elfoglalt, későig dolgozó magyar szülőknek is hasznos lehet.

Mintegy kétezer elemista élvezheti

A Nyugaton már régóta bevált, de tájainkon is egyre népszerűbb after school-programot első körben nyolc erdélyi szórvány megyében – Arad, Beszterce-Naszód, Brassó, Fehér, Hunyad, Maramaros, Szeben és Kolozs –, illetve Bukarestben indítják be. A tanórák után összesen 20 településen segítenek majd szakképzett pedagógusok az elemi osztályos gyerekeknek a másnapra feladott lecke elsajátításában és a házi feladat elkészítésében.

A délutáni oktatási programban 1800 magyar elemis diák és 70 pedagógus vesz részt, de igény esetén a következő, 2020–2021-es tanévben újabb településekre is kiterjesztik. A megyéket érintő terv költségvetése 1,1 millió euró, az összeget a magyar kormány biztosítja. Lebonyolításával az Iskola Alapítványt bízta meg, amely június második felére ígerte a további, technikai részletek ismertetését. Kelemen Hunor szerint az ötletet

Medgyesről kölcsönözték, ahol régóta működik már délutáni oktatási program, és bizonyított módon jó hatással van a magyar nyelvű oktatásra: a magyar és a vegyes házasságban élő szülők egyaránt szívesebben íratják magyar iskolába gyerekeiket.

Pozitív hatást remélnek

Délutáni oktatás számos más szórványtelepülésen, például a Beszterce-Naszód megyei Bethlenben is működik, és már eddig is hasznosnak bizonyult. Kiterjesztése és anyagi támogatása a magyar oktatásra mindenképp, de az egész szórványközösségre jótékony hatással lehet – véli Kerekes Zoltán, az észak-erdélyi megye két településén, Vicében és Magyardécsében, szórványkollégiumot működtető Bástyá Egyesület elnöke.

„A szülőknek mindenképp nagy segítség, hiszen amíg ők le vannak terhelve a munkával, a gyerek megtanulhatja a leckét, nem kell otthon külön foglalkozni vele” – emelte ki a program kézzelfogható előnyét az oktatási szakember. Bár a részletekről nem sokat tudni, szerinte a kezdeményezés mindenképp értékelendő, és csakis pozitív irányba mozdíthatja el a szórványbeli magyar közösségek helyzetét.

Beszterce-Naszód megyében erre szükség is van, hiszen az elmúlt években több magyar iskolára került lakat az egyre kevesebb gyerek miatt. Számukra próbál anyanyelvű oktatási lehetőséget biztosítani a Bástyá Egyesület. A mezőségi gyerekek mellé csángók is társulnak, ezáltal ők is hozzájárulnak az egyre veszélyeztetettebb magyar iskolák fenntartásához.

Sok a vegyes házasságból érkező gyerek

Nagy reményeket fűznek a programhoz Nagybányán is – nyilatkozta korábban Várady Enikő, a máramarosi megyeszékhely magyar oktatását támogató Iskoláinkért Gyermekünkért Egyesület elnöke. Szerinte ennek nagy előnye, hogy nem feltételez anyagi hozzá-

Besztercén egyre nehezebben alakulnak a magyar osztályok, így mindenféle segítség jól jön

járulást a szülők részéről, a lebonyolítók a gyerekek ebédjét és a velük délután foglalkozó pedagógus bérét is fizetik. A magyar iskolaválasztást szorgalmazó, a magyar oktatás fennmaradásáért harcoló civilszervezet elnöke szerint a

➔ Nagybányán a magyar oktatást választó kisgyerekek 15–20 százaléka vegyes családból érkezik. Főként őket célozzák a programmal, de nem csak, mert az egyesületi elnök szerint olyan eset is van, amikor a magyar szülő mondja azt: jobban érvényesül a gyerek román iskolában.

program a magyar szülők válláról is levesz egy terhet, de elsősorban a vegyes családokat segítheti. „Ne féljenek attól, hogy nem fognak tudni segíteni a gyerekeknek, erre való az after school-program. Ez eddig is volt, csak nem támogatták anyagilag” – mutatott rá a lényeges változásra az egyesületi elnök. Elismerte: bár nagy reményeket

fűznek hozzá, a délutáni oktatás hatását csak akkor fogják tudni felmérni, ha meglesznek az első eredmények.

Nagybányán a magyar oktatást választó kisgyerekek 15–20 százaléka vegyes családból érkezik. Főként őket célozzák a programmal, de nem csak, mert az egyesületi elnök szerint olyan eset is van, amikor a magyar szülő mondja azt: jobban érvényesül a gyerek román iskolában. Az ingyenes délutáni oktatás biztosítása révén számukra is vonzóbbá válik a magyar iskola.

Buktatók is vannak

A programnak nem csak előnyei, hátrányai is lehetnek. Bár a szülő számára rendkívül előnyös, a kisdiákoknak nem biztos, hogy jól teszik, ha szinte egész nap az iskolában vannak – nyilatkozta lapunknak Ferencz Kecskés Éva tanítónő. A Bihar megyei Érsemjénben oktató pedagógus szerint egy kicsi, elemista gyerekek bőven elég a napi négy-öt óra tanulás. „Utána pihenjen, játsszon, kapcsolódjon ki, legyen gyermekkor” – jelentette ki.

Délután 3–4 óráig iskolai keretek között tartani az elemista

FOTÓ: MEDGYESI MADISZ

Medgyesén a kisiskolások számára barátságossá tették a délutáni közös házfeladat-megoldást

gyerekeket a dolgozó szülőknek valószínűleg jó megoldás, mert meg van oldva a felügyeletük. De a gyerekek ez már olyan, mint a felnőttnek a nyolcórás munkaidő – esetelte a lehetséges hátrányokat a szakember. „A rendszer bevezetése szerintem sokkal inkább szolgálja a szülők igényeit, mint a gyermekek érdekeit” – érvelt. Példaként Magyarországot említette, ahol régóta működik kötelező délutáni oktatás, de nem elégedett vele mindenki. „Vannak ismerőseim, akik hullafáradt 6–7 éves gyerekeket visznek haza délután 4 órakor, és utána még otthon is ismételnék, verset tanulnak, házi feladatot oldanak. Játékra, lazulásra már sem idejük, sem erejük nem marad. A nagyobbakat ráadásul ezután még sportra, különóra is viszik, így számukra este 6–7 órakor ér véget a nap. Ez szerintem sok egy gyereknek” – osztotta meg véleményét a tanítónő. A program másik vetületére is rámutatott: szerinte a pedagógusok szempontjából is csak délutáni váltással lehetne hatékony a program. „Mert napi 7–8 órában tanítani szellemileg lehetetlenség. Kiegyedt, fásult, kreativitását veszített tanítókká, tanárokká válnának az érintett pedagógusok” – mutatott rá a további veszélyekre Ferencz Kecskés Éva.

Van, ahol működik

Az after school-program nem új jelenség tájainkon, annak támogatására is akad példa. A háromszéki megyei önkormányzat évek óta több mint száz kisgyerek étkeztetését vállalja, sőt a tanszerekről is gondoskodik nehéz sorsú gyerekek esetében. A program több vidéki településen zajlik. Tavaly annak fenntartását 25–25 százalékban a Kovászna Megyei Tanács és az érintett helyi önkormányzat, 50 százalékát a svájci HEKS és a Diakónia Keresztyén Alapítvány biztosította. Ugyanis ennek fenntartása számos helyen nemcsak oktatási, hanem szociális kérdés is. Előnyeit abban látják, hogy tehermentesíti a szülőket, és megerősíti a magyar nyelvű oktatást.

CÍMLAPFOTÓ: Medgyesén már sikeresen működik a kisiskolások délutáni foglalkozása